

Колумбет О.М., д.п.н., професор, Талан І.О., студент
Київський національний університет технологій та дизайну

НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ПОЗАБЮДЖЕТНОГО ФІНАНСУВАННЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ В УКРАЇНІ

Основою розвитку спорту вищих досягнень складає система централізованої підготовки спортсменів, яка поступово наповнюється сучасними формами та технологіями у всіх її складових. З цією метою здійснюється активне співробітництво з відповідними суб'єктами громадського та приватного секторів сфери фізичної культури і спорту, надання їм підтримки для забезпечення ефективної навчально-тренувальної та змагальної діяльності.

Зі зміцненням здоров'я громадян країни тісно пов'язане фізичне виховання дітей, підлітків, дорослого населення. Фізична культура є важливим засобом підвищення соціальної і трудової активності людей, задоволення їх моральних, естетичних та творчих запитів, життєво важливої потреби взаємного спілкування, розвитку дружніх відносин між народами і зміцнення миру. Спорт - органічна частина фізичної культури, особлива сфера виявлення та уніфікованого порівняння досягнень людей у певних видах фізичних вправ, технічної, інтелектуальної та іншої підготовки шляхом змагальної діяльності. Соціальна цінність спорту визначається його дієвим стимулюючим впливом на поширення фізичної культури серед різних верств населення [4].

Фінансування фізичної культури та спорту в Україні складає 0,3% від видатків державного бюджету [5], у той час, як у розвинених країнах даний показник становить від 6 до 10%, тобто в середньому на душу населення припадає 200 дол. США проти 4,8 дол. США в Україні [2, с. 235]. Тому пошук шляхів позабюджетного фінансування фізичної культури і спорту в Україні є досить актуальним.

Аналіз останніх досліджень і публікацій засвідчив, що проектному фінансуванню присвячується все більше уваги в працях вітчизняних фахівців. Проте вітчизняна наукова думка має незначний обсяг робіт, у яких

досліджується використання проектного фінансування саме як інструменту адміністрування доходів та видатків місцевих бюджетів.

Питанням фінансово-економічної діяльності у сфері розвитку фізичної культури і спорту в Україні займалися такі дослідники, як Воробйов М., Мічуда Ю., Дудорова Л., Імас Є., Кокун О., Довгенько Ю.

Основними задачами дослідження є аналіз основних проблем бюджетного фінансування фізичної культури та спорту в Україні.

Одним із визначальних протиріч сучасного етапу розвитку економіки фізичної культури і спорту в Україні є гостра невідповідність між намаганням держави зберегти провідну роль в забезпеченні життєдіяльності

сфери і її обмеженими ресурсними можливостями. Сьогодні реалізується курс не лише на збереження, а у багатьох випадках - і на посилення ролі держави у розвитку сфери фізичної культури і спорту. Про це свідчать, зокрема, ухвалення відповідних нормативно-правових актів: 7 актів Верховної Ради України, серед яких 6 законів та 1 постанова, 16 указів та розпоряджень Президента України, 42 постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України [1].

Маючи такі законодавчо забезпечені економічні повноваження, держава мала б досягти істотного економічного впливу на сферу фізичної культури і спорту. Однак цього не відбувається у практичному житті, оскільки держава реально не спроможна підкріпити отримані повноваження відповідними фінансовими ресурсами.

Як видно з представленої структури джерел фінансування, вони складаються з п'яти основних груп [2]:

1. Державного фінансування, здійснюваного з державного та місцевого бюджетів.

2. Самофінансування, здійснюваного спортивними організаціями за рахунок власної підприємницької діяльності (включаючи участь у комерційних змаганнях), а також спонсорства.

3. Фінансування по лінії позабюджетних фондів, професійних спілок.

4. Фінансування, здійснюваного по лінії олімпійських комітетів і міжнародних спортивних організацій.

5. Надходження від благодійної діяльності (меценатства) окремих громадян та організацій.

Очевидно, що всі зазначені групи джерел фінансування значно розрізняються за своєю економічною природою, а також формам і способам отримання грошових коштів. Більш того, навіть всередині однієї групи інструменти фінансування можуть досить істотно диференціюватися [3].

За статтею «Охорона здоров'я» недовиконання склало 3,08%, за статтею «Духовний і фізичний розвиток» 4,76%. Проте за статтею духовний і фізичний розвиток» рівень виконання плану достатньо помітно збільшився у 2010 році та склав відповідно 96,29% та 97,61% [5]. В цілому за період дослідження, простежується постійне недовиконання планових обсягів бюджетних коштів на покриття витрат по формуванню людського капіталу в Україні. Тому гостро постає проблема пошуку шляхів позабюджетного фінансування фізичної культури та спорту в Україні. Самофінансування, тобто самостійне залучення грошових коштів з усіх можливих джерел для власних потреб, здійснюється у фізичній культурі і спорті за рахунок підприємницької діяльності. Під підприємницькою діяльністю розуміється ініціативна самостійна діяльність окремих індивідів та їх об'єднань, пов'язана з комерційним ризиком і спрямована на отримання прибутку. Іншими словами, підприємець - це особа, яка приймає на себе весь ризик у будь-якому вигляді бізнесу, результатом якого можуть бути як прибуток, так і збитки.

Отже, необхідно також розробити систему підтримки малого та середнього бізнесу з метою залучення додаткових джерел фінансування вітчизняного виробника спортивного інвентарю та обладнання, а для економічної підтримки сфери на місцевому рівні, на державному рівні необхідно врегулювати питання звільнення від плати за землю закладів фізичної культури і спорту та спортивних споруд.

Література

1. Закон України «Про фізичну культуру і спорт» від 24.12.1993 - №3808-ХІІ // Верховна Рада України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3808-12>

2. Грянова А. В. Проблемы финансирования спорта в Украине [Текст] / А. В. Грянова // Здоровья и образования: проблемы и перспективы. Материалы II Международной научно-практической конференции. Донецк: Норд-прес, ДонНУ, 2010. – С. 234-236.

3. Імас Є.В. Протиріччя економіки фізичної культури і спорту в перехідних суспільних системах / Є.В. Імас, Ю.П. Мічуда // Економіка та держава, 2008. – №2, С. 41.

4. Экономика физической культуры. Учеб. пособ. / Под общ. ред. В.Ж. Кузина. – М., 2004. – 496 с.

5. Офіційний сайт Державного Комітету статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>. – Назва з екрану.

УДК 330.567.28:336 (477)

Кульша А. Є, студентка, Кремень О.І., к.е.н., доцент
Київський національний університет технологій та дизайну

ЗАОЩАДЖЕННЯ ДОМОГОСПОДАРСТВ ЯК СКЛАДОВА ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Забезпечення розвитку національної економіки на сучасному етапі розвитку суспільства тісно пов'язане з підвищенням ефективності використання внутрішніх фінансових ресурсів всіх суб'єктів фінансових відносин. Заощадження домогосподарств значною мірою залежать від соціально-економічної та політичної ситуації в країні.

Визначення обсягу неорганізованих заощаджень домогосподарств та дослідження шляхів їх залучення в національну економіку є надзвичайно актуальним ,адже вони є важливою складовою національної економіки.

Метою дослідження є заощадження домогосподарств та процес формування інвестиційного потенціалу для забезпечення економічного зростання національної економіки.